

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/21/2018
Identifikačné číslo spisu: 7016200366
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7016200366.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci navrhovateľa: J. Y., narodený X. E. XXXX, bytom v D., V. č. X., právne zast.: JUDr. Jozefom Kolom, advokátom so sídlom v Košiciach, Toryská č. 6, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29 augusta č. 8-10, o úrazovú rentu, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23. februára 2018, č. k. 7Sp/7/2016-42, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 23. februára 2018, č. k. 7Sp/7/2016-42, m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne z 11. januára 2016, číslo: 13076-27/2016-BA, z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania za právne zastúpenie v sume 386,12 eur k rukám právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. Jozefa Kol'a, advokáta so sídlom v Košiciach, Toryská č. 6, v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom postupom podľa § 250q ods. 2 (ods. 3; pozn. súdu) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporkyne z 11. januára 2016, číslo:

13076-27/2016-BA, ktorým rozhodla, že navrhovateľ, ktorý utrpel poškodenie zdravia v dôsledku choroby z povolania zistenej dňa 10. januára 2012 podľa § 88 a § 89 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) má nárok na úrazovú rentu od 10. januára 2012 do 31. januára 2012 v sume 213,90 eur, od 1. februára 2012 v sume 301,30 eur mesačne, od 1. januára 2013 v súlade s valorizáciou v sume 310,50 eur mesačne a od 1. januára 2014 v sume 317,50 eur mesačne. Zároveň z dôvodu zvýšenia miery poklesu pracovnej

schopnosti od 30. septembra 2014, navrhovateľovi priznala nárok na úrazovú rentu od 1. septembra 2014 do 30. septembra 2014 v sume 321,30 eur a od 1. októbra 2014 v sume 423,60 eur mesačne. Od 1. januára 2015 v súlade s valorizáciou sa suma úrazovej renty zvýšila na sumu 429,20 eur mesačne a od 1. januára 2016 na sumu 431,20 eur mesačne.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne v intenciách § 88 ods. 1, 3, § 195 ods. 1, 2, 3 a § 196 ods. 1, 6 ako aj podľa § 250l a nasl. OSP a dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu je v súlade so zákonom.

Krajský súd po preskúmaní obsahu administratívneho spisu odporkyne a samotného napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že odporkyňa sa po vydaní rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 2. júna 2015 riadila uvedenými zákonnými ustanoveniami, a to aj so zameraním sa na zrušujúce dôvody uvedené v označenom rozsudku. Uviedol, že relevantným dôkazom bol pre odporkyňu predovšetkým profesiogram z 21. októbra 2015, vypracovaný zamestnávateľom navrhovateľa, z obsahu ktorého vychádzali aj posudkoví lekári pri podávaní posudkov v administratívnom konaní. Pokiaľ ide o posudok vystavený spoločnosťou ProCare a.s. z 26. novembra 2009, na obsah ktorého opakovane v konaní poukazoval navrhovateľ a jeho právny zástupca, krajský súd sa stotožnil so závermi odporkyne, že pracovná pozícia navrhovateľa bola v uvedenom posudku, ako aj v Protokole o meraní hluku v pracovnom prostredí Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach z 24. septembra 2007 hodnotená len jednou „súhrnnou“ hodnotou intenzity hluku, ktorá nepopisuje intenzitu hluku pri jednotlivých pracovných pozíciách, ktoré sú na nižšej úrovni. Z obsahu posudku ProCare a.s. zároveň nevyplýva, že sa týka konkrétne osoby navrhovateľa, tak ako to zdôraznila odporkyňa v písomnom vyjadrení z 21. apríla 2016 predloženom krajskému súdu.

Zdôraznil, že obsah a charakter pracovnej činnosti a pracovného zaradenia navrhovateľa vyplývala práve z profesiogramov z 21. októbra 2015 u zamestnávateľa Kovohuty, a.s., a to v časových rozsahoch jednotlivých činností a intenzite hluku v nich uvedených. Pre odporkyňu ide o dôkaz zadovážený v súlade s § 195 a § 196 zákona č. 461/2003 Z.z., z obsahu ktorého správne vychádzala pri aplikácii § 196 ods. 7 menovaného zákona, podľa ktorého organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Odporkyňa teda pri hodnotení dôkazov podľa názoru krajského súdu nevychádzala „z inej pracovnej pozície“, ako to tvrdil navrhovateľ, ktorý navyše v administratívnom konaní produkoval rozporuplné tvrdenia o obsahu svojej pracovnej pozície a rozsahu jej vykonávania v hlučnom prostredí. Posudková lekárka ústredia Sociálnej poisťovne v Lekárskej správe z 8. apríla 2016 konštatovala, že tvrdenia navrhovateľa, podľa ktorých vykonával iné práce ako uvádzal zodpovedný zamestnávateľ, možno hodnotiť ako špekulatívne so snahou o získanie výhodnejšieho hodnotenia zdravotného stavu. Posudková lekárka ústredia Sociálnej poisťovne Bratislava v posudku zo 6. apríla 2016 ďalej v tejto súvislosti uviedla, že navrhovateľ uvádzal v konaní rozporuplné tvrdenia, napríklad o tom, že nikdy nepracoval na portálovom žeriave, pritom pri posudzovaní zdravotného stavu dňa 12. marca 2014 sám doplnil posudkového lekára, že pracoval aj na portálovom žeriave, údajne nevykonával aj ďalšie pracovné výkony uvádzané v profesiogramoch a hodnotené posudkovým lekárom a tvrdil, že celkových 7,5 hodín vykonával prácu žeriavníka s nadmernou hodnotou hluku, čo sa tiež nepotvrdilo.

Nakoľko odporkyňa využila všetky dôkazné možnosti týkajúce sa nároku na úrazovú rentu uplatneného navrhovateľom a vykonané dôkazy, predovšetkým odborné závery posudkových lekárov v konfrontácii s pôvodným pracovným zaradením navrhovateľa aj vyčerpávajúcich spôsobom vyhodnotila, krajský súd podľa § 250q ods. 2 OSP s použitím § 492 ods. 1 SSP preskúmané rozhodnutie odporkyne ako zákonné a vecne správne potvrdil.

O trovách konania navrhovateľa rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý bol v konaní neúspešný, právo na náhradu trov konania nepriznal.

II.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie.

Namietal, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj nesprávne právne posúdenie veci.

Uviedol, že vykonával dlhodobo prácu hutníka neželezných kovov pri prevádzke sklopnej rafinančnej pece Maerz. Túto prácu vykonával ako obsluha mostového žeriavu po celý čas pracovnej zmeny v priestoroch haly, t. j. v priestoroch s najvyššími veličinami hluku. Na základe posudku o zdravotnej spôsobilosti zamestnanca na výkon konkrétnej činnosti z 20. januára 2009 stratil dlhodobo zdravotnú spôsobilosť na výkon tejto práce. Podľa záverov Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Spišská Nová Ves zo 7. marca 2013 bol navrhovateľ exponovaný nadmerným hlukom pri vykonávaní pracovnej činnosti v profesiách chemik výroby neželezných kovov na Elektrolyze a žeriavnik na mostovom žeriave po dobu 19 rokov a 10 mesiacov. Skutočnosť, že u tejto pracovnej pozície (profesie) boli meraniami zistené prekročenia rozhodujúcich veličín hluku potvrdzujú aj merania hluku vykonané v rokoch 2007 a 2009, ktoré boli v konaní predložené. Rovnako tak bolo meraniami vyhodnotené, že tieto hodnoty pôsobili po celú pracovnú zmenu.

Ďalej poukázal na to, že posudkoví lekári po celý čas administratívneho konania hodnotili podmienky výkonu práce pri obsluhu portálového žeriavu a šachtovej pece, ktorej výkon je sčasti aj vo vonkajších priestoroch mimo haly, teda aj v rozpore so závermi Regionálneho úradu verejného zdravotníctva. O tom svedčí aj lekársky posudok MUDr. R. z 26. novembra 2015 a MUDr. F. z 8. apríla 2016, v ktorých odmietli hodnotiť, respektíve pri posudzovaní vychádzať z profesiogramu zamestnávateľa z 21. októbra 2015, ktorý popisuje prácu na mostovom žeriave.

Posudkoví lekári uvádzali ako podstatné kritérium pri hodnotení poklesu schopnosti skutočnosť, že iba 25% pracovnej doby sa malo jednať nad normalizovanú hladinu hluku a 25% bola prítomná hraničná hodnota hluku. Takéto hodnotenie je v rozpore so skutočnosťou, keďže prácu v prostredí rizika hluku vykonával navrhovateľ dlhodobo po celý čas pracovnej zmeny v priestoroch haly, kde boli namerané podstatne vyššie hodnoty po celý čas pracovnej zmeny. Žiadne iné kritériá hodnotenia, prípadne váha jednotlivých kritérií hodnotenia, neboli aj napriek požiadavke navrhovateľa zo strany odporkyne uvedené, čo navodzuje ich nejasnosť. Dodal, že má vedomosť, že pri stanovovaní poklesu schopnosti v prípade straty sluchu z hluku bolo v iných prípadoch toto kritérium rozhodujúce (napríklad práca pilčíka po dobu polovice pracovnej zmeny v riziku hluku bola hodnotená poklesom vo výške 50%, v prípade, ak bol diagnostikovaný aj obojstranný tinitus, tento bol zohľadnený ďalším zvýšením poklesu).

Vzhľadom na uvedené, navrhovateľ dospel k záveru, že odporkyňa pri vydaní rozhodnutia vychádzala z lekárskeho posudku, ktoré hodnotili inú pracovnú pozíciu, a teda v rozpore s § 88 ods. 3 v spojení s § 8 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. Rozhodnutie odporkyne považoval za nezákonné pre porušenie ustanovení § 195 a § 196 menovaného zákona.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie odporkyne z 11. januára 2016, číslo: 13076-27/2016-BA, a vec jej vráti na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil a vyčísľil náhradu trov konania.

III.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadrila podaním z 31. mája 2017.

Uviedla, že východiskovým podkladom pri určovaní miery poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľa bol „Podklad priznania ChzP - Kovohuty a.s.“ (ďalej len „profesiogram“) doručený Sociálnej poisťovni,

pobočka Spišská Nová Ves 16. októbra 2013, z ktorého vyplýva, že navrhovateľ mal na pracovnej pozícii hutník neželezných kovov rozdelený pracovný čas nasledovne:

- Príprava vsádzky - mixovanie odpadu z kabíny portálového žeriavu - 240 min. / pri 73,4 dB
- Prečisťovanie fúkačov šachtovej pece - oceľovou tyčou - 50 min. / pri 85,4 dB
- Šramovanie žľabov - pneumatickým kladivom a čistenie - 60 min. / pri 95,6 dB
- Pomocné práce v hute - 60 min. / pri 80,8 dB
- Denná miestnosť - 40 min. / pri 60,2 dB

V tejto súvislosti konštatovala, že navrhovateľ bol vystavený nadmernému hluku cca 2 hodiny (pri prečisťovaní fúkačov šachtovej pece a šramovaní žľabov pneumatickým kladivom a čistení) z celkového denného pracovného času, čo predstavuje 25% a ďalšie 1-2 hodiny bol vystavený hraničnej hranici hluku. Spolu sa teda jednalo o 50% pracovného času, čomu zodpovedala po zohľadnení celkovej straty sluchu podľa Fowlera 65%, miera poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty v rozsahu 45%. Vzhľadom na zhoršenie sluchu podľa doloženého vyšetrenia, kde je celková strata sluchu v septembri 2014 už 74,6% podľa Fowlera, posudková lekárka pobočky SN správne zohľadnila túto skutočnosť tak, že navýšila mieru poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľa na účely úrazovej renty od dátumu zhoršenia sluchu (od 30. septembra 2014) na 60%. Uvedené rozdelenie pracovného času a pridelené hodnoty hluku pracovného prostredia zodpovedajú pracovnej pozícii „hutník neželezných kovov“, ktorú vykonával navrhovateľ u zamestnávateľa v čase pred zistením jeho choroby z povolania, čo potvrdil aj navrhovateľ v odvolaní.

Ďalej uviedla, že na základe pokynov Krajského súdu v Košiciach v rozsudku z 2. júna 2015, ktorým v predchádzajúcom konaní o opravnom prostriedku súd zrušil pôvodné rozhodnutie odporkyne z 12. decembra 2013 o nároku navrhovateľa na úrazovú rentu, posudková lekárka pobočky listom z 1. októbra 2015 požiadala zamestnávateľa o doplnenie profesiogramu a podkladov zo šetrenia pracovnej zdravotnej služby s ohľadom na expozíciu hluku na pracovnej pozícii hutník neželezných kovov vo výrobní hali pri rafinančnej peči 150t a 250t v období od roku 2003 do roku 2009. Dňa 28. októbra 2015 bol posudkovej lekárke doručený nový profesiogram zamestnávateľa z 21. októbra 2015 pre pracovnú pozíciu hutník neželezných kovov - obsluha 150t sklopnej rafinančnej pece a pre pozíciu hutník neželezných kovov - obsluha pece Maerz 250t rafinančnej pece (ďalej len „druhý profesiogram“). Druhý profesiogram však neobsahoval požadované náležitosti, konkrétne vyjadrenie k hladine hluku pri jednotlivých prácach. Preto posudková lekárka pobočky požiadala zamestnávateľa listom z 29. októbra 2015 o doplnenie uvedeného. Zamestnávateľ však chýbajúce údaje nedoplnil a preto posudková lekárka pobočky, ako aj odporkyňa, vychádzala z profesiogramu, nakoľko tento bol jediný úplný doklad od zamestnávateľa a odporkyňa bola povinná ho akceptovať. Takto vykonané dokazovanie považoval krajský súd za dostatočné a správne. Zdôraznila, že odporkyňa nemá oprávnenie posudzovať správnosť profesiogramu vypracovaného zamestnávateľom. Jeho nesprávnosť môže konštatovať súd. Uvedené potvrdzuje aj znenie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. novembra 2011, sp. zn. 9Sžso/44/2011, ako aj z 24. novembra 2011, sp. zn. 9Sžso/14/2011 v zmysle ktorých „vyhlásenie zamestnávateľa je pre Sociálnu poisťovňu záväzná, pokiaľ neplatnosť tohto právneho úkonu neuplatní žalobou na súde v občianskoprávnom konaní.“

K posudkom vystaveným zdravotníckym zariadením ProCare, a.s. z roku 2009 a k Protokolu o meraní hluku v pracovnom prostredí Regionálneho úradu verejného zdravotníctva z 24. septembra 2007, na ktoré navrhovateľ opakovane poukazoval uviedla, že v týchto posudkoch je pracovná pozícia navrhovateľa hodnotená len „súhrnnou“ hodnotou intenzity hluku, ktorá nepopisuje intenzitu hluku pri jednotlivých pracovných pozíciách, ktoré sú na omnoho nižšej úrovni. Navyše z uvedených dokladov nevyplýva, že sa týkajú konkrétne osoby navrhovateľa. Naopak, uvedené doklady boli vyhotovené za účelom zmerania hluku na jednotlivých pracoviskách u zodpovedného zamestnávateľa.

Tvrdenia navrhovateľa, že odporkyňa v inom prípade hodnotenia straty sluchu z hluku postupovala iným spôsobom, považovala za irelevantné. Odporkyňa v každom prípade postupuje v zmysle zákonných ustanovení, jednotlivé prípady sú však individuálne, s jedinečným skutkovým stavom a preto nie je správne porovnávať poškodených s rôznym zdravotným stavom a pracovným zaradením, nakoľko

posúdenie miery poklesu pracovnej schopnosti v každom prípade závisí od individuálnych okolností, akými sú

- dôsledky poškodenia zdravia na výkon doterajšej činnosti poškodeného ako zamestnanca
- dôsledky pracovného úrazu na zníženie, alebo stratu pracovných zručností, alebo na zníženie, prípadne stratu psychických schopností na výkon doterajšieho zamestnania
- stupeň, forma a štádium poškodenia orgánu alebo systému, t. j. prihliada na klinické štádiá poškodenia zdravia
- možnosť ďalšieho uplatnenia poškodeného u zamestnávateľa a na trhu práce.

Má za to, že postupovala v súlade so zákonom a plne rešpektovala profesiogram vypracovaný zamestnávateľom, ktorý bolo možné ako jediný považovať za úplný a hodnoverný, pričom posudkoví lekári sociálneho poistenia dôkladne preštudovali a vyhodnotili všetky doložené odborné lekárske posudky, zhodnotili predložený profesiogram od zamestnávateľa a taktiež ostatnú spisovú dokumentáciu, na základe ktorej určili mieru poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľa, ktorú je vzhľadom na právny názor krajského súdu vyjadrený v rozsudku potrebné považovať za správnu. Dodala, že navrhovateľ do konania nepredložil žiadne nové dôkazy, ktoré by odôvodňovali zmenu rozsudku. Námietky považovala za neopodstatnené, skutočný stav bol zistený úplne tak po stránke medicínskej ako aj právnej.

Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu potvrdil.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací [(§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“)], preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania (§ 250l ods. 2 a § 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Podľa § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(2) Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 250l ods. 1, 2 OSP, podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

(2) Pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd potvrdil rozhodnutie odporkyne z 11. januára 2016, číslo: 13076-27/2016-BA, ktorým táto rozhodla, že navrhovateľ, ktorý utrpel poškodenie zdravia v dôsledku choroby z povolania zistenej dňa 10. januára 2012 má podľa § 88 a § 89 zákona č. 461/2003 Z.z. nárok na úrazovú rentu od 10. januára 2012 do 31.

januára 2012 v sume 213,90 eur, od 1. februára 2012 v sume 301,30 eur mesačne. Zároveň rozhodla o zvýšení úrazovej renty od 1. januára 2013 v súlade s valorizáciou na sumu 310,50 eur mesačne a od 1. januára 2014 v sume 317,50 eur mesačne. Z dôvodu zvýšenia miery poklesu pracovnej schopnosti od 30. septembra 2014, navrhovateľovi priznala nárok na úrazovú rentu od 1. septembra 2014 do 30. septembra 2014 v sume 321,30 eur a od 1. októbra 2014 v sume 423,60 eur mesačne. Od 1. januára 2015 v súlade s valorizáciou sa suma úrazovej renty zvýšila na sumu 429,20 eur mesačne a od 1. januára 2016 na sumu 431,20 eur mesačne.

Podľa § 88 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 (ďalej len "pokles pracovnej schopnosti") a nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 88 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z., pokles pracovnej schopnosti sa posudzuje na účely odseku 1 v súvislosti s plnením pracovných úloh uvedených v § 8 ods. 4 alebo s činnosťami uvedenými v § 17 ods. 2, alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami. Pokles pracovnej schopnosti sa opätovne posúdi, ak sa predpokladá zmena vo vývoji pracovnej schopnosti. Pri posudzovaní poklesu pracovnej schopnosti sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu. 2)

Podľa § 153 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia sa člení na lekársku posudkovú činnosť
a/ nemocenského poistenia,
b/ dôchodkového poistenia,
c/ úrazového poistenia.

Podľa § 153 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z., lekárska posudková činnosť úrazového poistenia zahŕňa
a/ posudzovanie poklesu pracovnej schopnosti,
b/ posudzovanie zdravotnej spôsobilosti poškodeného absolvovať pracovnú rehabilitáciu alebo rekvalifikáciu na účely opätovného zaradenia do pracovného procesu,
c/ kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch,
d/ posudzovanie účelnosti vynaložených nákladov spojených s liečením, za ktoré sa považujú náklady na liečivá a lieky, zdravotnícke pomôcky, dietetické potraviny a doprava poškodeného spojená s liečením.

Podľa § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z., lekársku posudkovú činnosť podľa odseku 1 vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len "posudkový lekár") a podľa odseku 2 písm. b/ aj určený zamestnanec Sociálnej poisťovne za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného.

Podľa § 195 ods. 1 - 3 zákona č. 461/2003 Z.z., organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav vecí, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

(2) Podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

(3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní vecí objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

Podľa § 196 ods. 1, 6, 7 zákona č. 461/2003 Z.z., dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne.

(6) Účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhlí, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

(7) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu ako aj pripojeného administratívneho spisu odporkyne zistil, že rozhodnutím z 12. decembra 2013, číslo: 51726-2/2013-BA, odporkyňa priznala navrhovateľovi nárok na úrazovú rentu od 10. januára 2012 do 31. januára 2012 v sume 231,90 eur a od 1. februára 2012 v sume 301,30 eur mesačne (zvýšenej v zmysle valorizácií za roky 2013 a 2014 na konečnú sumu 317,70 eur mesačne). Podklad pre vydanie predmetného rozhodnutia tvorila Lekárska správa posudkového lekára sociálneho poistenia z 12. novembra 2013 (pobočka Spišská Nová Ves), v ktorej bola konštatovaná miera poklesu pracovnej schopnosti v rozsahu 45%. Bola mu priznaná choroba z povolania (dátum vzniku 10. januára 2012) so zodpovedajúcou položkou č. 38 prílohy č. 1 k zákonu č. 461/2003 Z.z. - porucha sluchu z hluku (H83). Na rovnakých záveroch zotrvali posudkoví lekári v nasledujúcich Lekárskych správach z 22. januára 2014 (pobočka), zo 7. februára 2014 v spojení s Lekárskou správou z 12. marca 2014 (ústredie).

Na základe podaného opravného prostriedku, Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 2. júna 2015, č. k. 2Sp/13/2014-37, postupom podľa § 250q ods. 2 OSP v spojení s § 250j ods. 2 písm. d/ OSP zrušil rozhodnutie odporkyne z 12. decembra 2013 a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Dôvod zrušenia spočíval v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odporkyne pre jeho nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Konkrétne, v rozhodnutí absentovali úvahy, ktorými sa odporkyňa riadila pri hodnotení dôkazov, ku ktorým patrí aj lekárske posudky posudkového lekára s tým, že posudkový lekár iba stručne s odkazom na stupeň nedočujnosti (stredne ťažký) určil 45%-ný pokles pracovnej schopnosti u navrhovateľa bez toho, aby tento pokles posúdil s pracovnou činnosťou, pri výkone ktorej vznikla choroba z povolania. Odporkyňa bez akéhokoľvek bližšieho odôvodnenia prevzala do svojho rozhodnutia iba závery posudkového lekára. Zároveň súd určil, že v ďalšom konaní odporkyňa svoje rozhodnutie riadne odôvodní, a to predovšetkým čo do rozsahu poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľa s prihliadnutím na pracovnú činnosť, v ktorej vznikla jeho choroba z povolania.

Na účely realizácie rozsudku a záverov z neho plynúcich posudkový lekár sociálneho poistenia (pobočka) opätovne predvolal na deň 29. septembra 2015 navrhovateľa. Konanie z dôvodu prešetrovania hlučnosti vo výrobných hale pri peciach, kde navrhovateľ pracoval od roku 2003 do 1. júla 2010 odročil.

Listom z 1. októbra 2015 bol zamestnávateľ navrhovateľa - KOVOHUTY, a.s. požiadaný o doloženie profesiogramu a podkladov zo šetrenia pracovnej zdravotnej služby s ohľadom expozície hluku pracovníkov v období 2003 - 2009 v pracovnom zaradení hutníka neželezných kovov vo výrobných hale pri rafinanejšej peci 150t a 250t. Na podklade zaslaných údajov (dňa 21. októbra 2015 a 6. novembra 2015) posudkový lekár sociálneho poistenia (pobočka) opätovne predvolal navrhovateľa na deň 26. novembra 2015, zotrval na pôvodne určenom rozsahu miery poklesu pracovnej schopnosti - 45%, pričom z dôvodu zistenej progresie straty sluchu pristúpil počnúc 30. septembrom 2014 k zmene miery poklesu pracovnej schopnosti v rozsahu 60% (prepúšťacia správa z hospitalizácie na Klinike pracovného lekárstva a klinickej toxikológie v Košiciach; 22. september 2014 - 30. september 2014). Predmetná

lekárska správa bola podkladom tu preskúmaného rozhodnutia z 11. januára 2016, číslo: 13076-27/2016-BA. Na rovnakých záveroch v súvislosti s následne podaným opravným prostriedkom zotrval posudkový lekár v Lekárskej správe z 8. apríla 2016 (ústredie).

Z príslušných posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia vyplýva, že títo v rámci hodnotenia popisu pracovnej činnosti navrhovateľa primárne vychádzali z podkladov vyhotovených pracovnou zdravotnou službou MEDISON, s.r.o., doručených Sociálnej poisťovni, pobočka Spišská Nová Ves dňa 16. októbra 2013. Z týchto podkladov vyplýva, že navrhovateľ v rozhodnom období (2003-2009) pracoval na pozícii hutník neželezných kovov pri obsluhu rafinančnej pece 150t, s tým, že zo 7,5 hod. pracovnej zmeny (+ 0,5 hod. prestávka), 4 hod. venoval obsluhu portálového žeriavu riadeného buď z kabíny, alebo diaľkovým ovládačom zo zeme (v hale rudnej huty) a 3,5 hod. manuálnej práci (príprava a prekladanie vsádzky v kontajneroch žeriavom, ručné viazanie a odopínanie vozíka). Konkrétne bola pracovná činnosť navrhovateľa rozložená na tieto čiastkové pracovné činnosti:

- 1/ Príprava vsádzky - mixovanie odpadu z kabíny portálového žeriavu - 240 min. / pri 73,4 dB,
- 2/ Prečisťovanie fúkačov šachtovej pece - oceľovou tyčou - 50 min. / pri 85,4 dB,
- 3/ Šramovanie žľabov - pneumatickým kladivom a čistenie - 60 min. / pri 95,6 dB,
- 4/ Pomocné práce v hute - 60 min. / pri 80,8 dB a
- 5/ Denná miestnosť - 40 min. / pri 60,2 dB

so záverom, že horné akčné hodnoty expozície hluku boli prekročené pri prečisťovaní fúkačov šachtovej pece a šramovaní liacích žľabov pneumatickým kladivom a čistení.

V rámci realizácie predchádzajúceho rozsudku (2Sp/13/2014) na výzvu zamestnávateľ KOVOHUTY, a.s. (za neho konkrétne: Y., vedúci oddelenia) doložil:

- profesiogram z 21. októbra 2015 k pracovnému zaradeniu navrhovateľa (Hutník neželezných kovov) pri obsluhu 150t sklopnej rafinančnej pece s popisom pracovnej činnosti:

- 1/ nakladanie pece - 2,5 hod. - práca so žeriavom,
- 2/ tavenie sádzky - 1 hod. 15 min. - práca so žeriavom v sklade surovín,
- 3/ oxidácia - 1 hod. 15 min. - práca so žeriavom,
- 4/ zlievanie trosky - 15 min. - práca so žeriavom,
- 5/ dokladanie vsádzky - 15 min. - práca so žeriavom,
- 6/ redukcia - 30 min. - práca so žeriavom,
- 7/ odlievavie tavby - 1,5 hod. - obslužné práce počas odlievavania tavby pri peci a
- 8/ prestávka na jedlo - 30 min.

- profesiogram z 21. októbra 2015 k pracovnému zaradeniu navrhovateľa (Hutník neželezných kovov) pri obsluhu 250t rafinančnej pece s popisom pracovnej činnosti:

- 1/ nakladanie pece - 2,5 hod. - vylamovanie a čistenie odlievacích žľabov a čistenie odliatych anód z predchádzajúcej tavby,
- 2/ tavenie vsádzky - 20 min. - práca ako pri nakladaní pece,
- 3/ oxidácia - 1 hod. 10 min. - práca ako pri nakladaní a tavení,
- 4/ zlievanie trosky - 20 min. - práca so žeriavom,
- 5/ dokladanie vsádzky - 20 min. - práca s vysokozdvížným vozíkom pri príprave vsádzky,
- 6/ redukcia - 40 min. - dočistenie odliatych anód z predchádzajúcej tavby,
- 7/ odlievavie tavby - 2 hod. 10 min. - obslužné práce počas odlievavania tavby pri peci,
- 8/ prestávka v práci - 30 min.

V administratívnom spise je založený ďalší profesiogram zo 14. novembra 2012, vyhotovený Y., na ktorý poukazuje aj posudkový lekár sociálnej poisťovne v Lekárskej správe z 26. novembra 2015 s popisom pracovnej činnosti navrhovateľa na pozícii hutník neželezných kovov pri 150t a 250t rafinančnej peci:

- 1/ 4 hod. - príprava vsádzky, prenášanie materiálov a pod. - práca so žeriavom ovládaným z kabíny žeriava, alebo diaľkovým ovládaním zo zeme,
- 2/ 3,5 hod. - manuálna činnosť na zabezpečenie nevyhnutných obslužných prác pre plynulý chod

výrobného agregátu, z čoho 2 hod. pripadali na prípravu a prekladanie vsádzky v kontajneroch žeriavom: ručné viazanie a odopínanie kontajnera a 1 hod. na čistenie odlievacích žľabov a ich oprava a 30 min. na prestávku na jedlo.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že odporkyňa nadväzujúc na príslušné Lekárske správy posudkových lekárov sociálneho poistenia (z 29. septembra 2015, z 26. novembra 2015 a z 8. apríla 2016) vychádzala z profesiogramu zo 14. novembra 2012 s popisom pracovnej činnosti navrhovateľa na pozícii hutník neželezných kovov pri 150t a 250t rafinančnej peci a následne z na to nadväzujúcich meraní realizovaných pracovnou zdravotnou službou MEDISON, s.r.o. zaslaných Sociálnej poisťovni, pobočka Spišská Nová Ves dňa 16. októbra 2013. Obsahom administratívneho spisu bol ďalší profesiogram, ktorý zaslal zamestnávateľ navrhovateľa na základe výzvy odporkyne z 21. októbra 2015 s presnou špecifikáciou pracovných činností vymedzených však osobitne pre pozíciu hutník neželezných kovov pri 150t rafinančnej peci a hutník neželezných kovov pri 250t rafinančnej peci. Obsahovo tieto nekorešponujú s pracovnou náplňou už spomenutého profesiogramu zo 14. novembra 2012; všetky profesiogramy boli navyše vyhotovené tou istou osobou Y. V administratívnom spise sa teda nachádzajú dva druhy rôznych obsahovo si odporujúcich profesiogramov (zo 14. novembra 2012 a z 21. októbra 2015 osobitne pre obsluhu 150t a 250t rafinančnej pece), pričom z rozhodnutia odporkyne nevyplýva, ako sa táto vysporiadala práve s touto skutočnosťou. O to viac uvedené platí, pokiaľ sa účastník konania výslovne dovoľáva toho, aby odporkyňa vzala do úvahy aj profesiogram datovaný ku dňu 21. októbra 2015, ktorý bol zo strany zamestnávateľa doložený na základe výzvy odporkyne. V tejto súvislosti najvyšší súd pripomína, že rozhodnutie správneho orgánu zasahuje do právnych pomerov osôb, preto musí byť vydané na základe spoľahlivo a presne zisteného skutočného stavu veci (§ 195 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.). Presné a úplné zistenie skutočného stavu veci znamená, že je jednak nevyhnutné vykonať všetky šetrenia, potrebné na objasnenie rozhodujúcich okolností a pre posúdenie veci (úplnosť zistenia), jednak zabezpečiť, aby skutkové zistenia odvodené z vykonaných šetrení zodpovedali skutočnosti (presnosť zistenia).

Rovnako neobstoí argument odporkyne (navyše uvádzaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa voči rozsudku), že nakoľko profesiogram z 21. októbra 2015 neobsahoval všetky požadované náležitosti - vyjadrenie k hladine hluku pri jednotlivých prácach, potom táto vychádzala z prvotného profesiogramu. Pokiaľ si zamestnávateľ nesplní riadne povinnosť na plnenie ktorej bol vyzvaný, nemožno túto skutočnosť klásť na úkor požiadavky spoľahlivého a presne zisteného skutočného stavu veci ako aj na ťarchu práv samotného účastníka správneho konania - na účely posudzovania nároku na úrazovú rentu vystupujúceho v pozícii poškodeného.

Za takýchto okolností musel najvyšší súd konštatovať, že zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisov.

V ďalšom konaní bude povinnosťou odporkyne pre účely objektívneho posúdenia nároku navrhovateľa opätovne rozhodnúť na základe presne a úplne zisteného skutočného stavu veci, predovšetkým bude úlohou odporkyne odstrániť rozpory v príslušných zadovážených profesiogramoch, a to aj za účasti navrhovateľa a zodpovedného zástupcu zamestnávateľa a až tak vo veci rozhodnúť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá (§ 220 OSP) v spojení s § 250l ods. 2 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP.

V.

O trovách prvostupňového a odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 OSP, § 224 ods. 1, 2 OSP v spojení s § 492 ods. 1, 2 SSP. Navrhovateľ

mal v súdnom konaní úspech, preto súd mu priznal trovy odvolacieho konania ako aj trovy prvostupňového konania vo výške 386,12 eur.

Nakoľko bol navrhovateľ zastúpený advokátom, patrí mu náhrada trov konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia. Pri určení výšky týchto trov najvyšší súd vychádzal z § 11 ods. 4 vety druhej a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Vo veci úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia v sume 386,12 eur, a to:

- za 2 úkony právnej služby v roku 2016
- podanie opravného prostriedku dňa 3. februára 2016 - 66 eur
- vyjadrenie k vyjadreniu odporkyne z 28. decembra 2016 - 66 eur
- k tomu zodpovedajúci režijný paušál 2 krát 8,58 eur - 17,16 eur

- za 1 úkon právnej služby v roku 2017
- účasť na pojednávaní dňa 20. októbra 2017 - 68 eur
- k tomu zodpovedajúci režijný paušál 1 krát 8,84 eur - 8,84 eur

- za 2 úkony právnej služby v roku 2018
- účasť na pojednávaní dňa 23. februára 2018 - 70,85 eur
- podanie odvolania voči rozsudku dňa 7. mája 2018 - 70,85 eur
- k tomu zodpovedajúci režijný paušál 2 krát 9,21 eur - 18,42 eur

teda celkovo 386,12 eur.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.